BAKIT SINUSUNOG ANG EFFIGY?

MODYUL SA PAGGAWA NG EFFIGY | inihanda nina Andang Juan at Caloy Gernale

ANO ANG EFFIGY AT BAKIT ITO SINUSUNOG?

Ang effigy ay isang three-dimensional na likhang sining na karaniwan ay gawa sa papel o karton. Maituturing itong isang eskultura. Kadalasan ay nasa pitong talampakan o higit pa ang malalaking effigy. May mga maliliit na effigy rin na ginagamit bilang maskara o kaya'y headdress. May dalawang paraan ng paggawa ng effigy—ang mabilisan at matagalan. Ang mabilisan at simpleng effigy ay karaniwang gumagamit ng karton o chickenwire (o kaya'y manipis at makapal na kawad) bilang base o pundasyon. Ang matagalan at malaking effigy naman ay gumgamit ng putik o clay bilang hulmahan.

Isang representasyong may eksaheradong hugis at anyo ang effigy. Sa paggawa ng effigy, isinasaalang-alang ang mga matitingkad na pisikal na katangian ng personalidad na pagbabatayan—halimbawa, ang malalaking ngipin at prominenteng nunal sa mukha ng dating pangulong Gloria Macapagal-Arroyo ay lalo pang pinalalaki at ginagawang prominente sa effigy. Kumakatawan ang effigy sa isang kilalang personalidad, gayon din sa mga bitbit na interes at intensyon ng personalidad na ito. Kaya nga gumgamit ng mga imaheng kongkreto, karaniwan o madaling makilala bilang metapora sa personalidad na ginagawan ng effigy—halimbawa, matatandaang si Gloria Macapagal-Arroyo ay ipinakita bilang daga, buwitre, Hitler, bulldozer, tuko, atbp. Nagkakaroon ng malinaw na biswal na paglalantad ng katangian ng personalidad, ng pangulo ng bansa halimbawa, kapag

"Gloria Forever," effigy sa SONA 2009 (imahen mula sa arkibongbayan.org)

Effigy ni Noynoy Aquino sa SONA ng BAYAN sa Davao, 2015. (larawan mula sa arkibongbayan.org)

iniuugnay, idinidikit o idinudugtong ang mga pisikal at prominteng katangian ng bagay (o hayop) sa personalidad—halimbawa, si Gloria Macapagal-Arroyo bilang tuko. Ang effigy na ito ay may katawan ng higanteng tuko pero may ulo ni Gloria. Sa ganitong paraan ay naipapakita ng mga manggagawang pangkultura sa malikhain at matalinong paraan ang damdamin ng malawak na mamamayan.

Dati nang ginagamit ang mga effigy sa pagpapahayag ng kolektibong damdamin. Sa Angono, Rizal, panahon pa ng kolonyalismong Kastila ay gumagawa na ng effigy ang mga tagaroon. Ang mga higantes ng Angono ay orihinal na nilikha hindi para

i-promote ang turismo sa kanilang bayan kundi bilang protesta sa mga mananakop na Espanyol, partikular sa mga represibong patakaran at pasistang polisiya ng mga prayle at opisyal. Gayon din sa lalawigan ng Quezon—ayon sa kuwento, "ang Higantes ay porma rin ng protesta ng mga magsasaka sa kanilang mga lokal na landlord na ganid at matakaw sa partihan sa ani. Kaya sa isang panahon ay mga mukha ng panginoong maylupa ang pinu-portray ng mga Higantes sa Rizal" (dagdag ni Axel Pinpin).

Ginagamit ang effigy sa propaganda o sa pagsusulong ng interes ng uring anakpawis. Ang malaki at makulay na effigy ay madaling nakatatawag ng atensyon ng midya at ng karaniwang mamamayan. Sa pamamagitan ng midyang magtututok ng atensyon sa effigy ay madaling naipapahatid sa malawak na masa ang mensahe at hinaing ng sambayanan. Hinihikayat din ng effigy ang ordinaryong Juan dela Cruz na mag-usisa at magtanong hinggil sa ipinaglalaban ng mga mamamayan. Ang effigy ay nakakatulong din para lalong maahita ang masa. Pinatitingkad pa nito ang makabayang damdamin ng taumbayan.

Masikap na ginagawa ang effigy. Kung gayon ay bakit kailangan pa itong sunugin?

Sa sinaunang sibilisasyon, sinusunog ang mga effigy sa paniniwalang kasama nitong maaabo ang masasamang espiritu. Sa kasalukuyang panahon, mayroon nang materyalistang (sa halip na ideyalista) dahilan kung bakit sinusunog ang mga effigy, simbolo ito ng pagkondena sa represibong kalagayang lalo pang pinaiigting ng palasak na sistemang panlipunan.

Simboliko ang akto ng pagsusunog ng effigy, taliwas sa paunang impresyon ng iba, hindi isang tradisyon o ritwal ang pagsusunog. Hindi ito ginagawa para lamang diwa ng pagsusunog. Ang mga effigy ng papet na pangulo ay karaniwang sinusunog

dahil simbolikong ipinapakita ng aktong ito ang nag-aalab na damdamin ng malawak na aping mamamayang tutol sa pag-ibayo ng politikal, ekonomiko at kultural na impluwensya at kontrol ng Imperyalistang US. Inilalarawan ng apoy na tumutupok sa effigy ang nagbabagang kasidhian ng layunin ng mamamayan na wakasan ang pandudusta at pang-aalipin ng naghaharing pwersa na siya namang kinakatawan ng papet na pangulo. Madalas at taun-taon itong ginagawa sa SONA (state of the nation address) ng pangulo dahil hindi nagkakaroon ng tunay at ganap na pagbabago sa kondisyon ng maraming Pilipino. Hanggat nananatiling malapyudal at malakolonyal ang lipunan, magpapatuloy ang simbolikong pagsusunog ng effigy sa lansangan.

PAANO GUMAWA NG EFFIGY?

1. MAGBUO NG CONCEPT.

Makipagpulong sa mga kasama. Bago ito, tiyaking nakapangalap ka na ng impormasyon at nakapagtanong-tanong ka na sa masang nilulubugan, sa komunidad na kinikilusan, halimbawa, hinggil sa kanilang palagay at pagsusuri sa mga suliraning nararanasan at sa mga isyung mahalaga sa kanila. Alamin ang kanilang interes. Gamiting inspirasyon ang mga aral na makukuha sa kanila sa kung paano bubuo ng konseptong gagamitin sa pagdibuho ng study, sketch o plano sa paggawa ng effigy.

Anu-anong mga bagay ba ang maaaring makapukaw sa interes ng kalakhan ng mga mamamayan? Maaaring ang mga bagay na may kinalaman sa kanilang mga nakikita, napapanood, napapakinggan, o nararanasan ang paghalawan ng inspirasyon. Maaaring paghalawan ang poklorikong Pilipino, ang mito, maging ang kulturang popular.

Sa paggawa ng effigy, partikular sa pagbuo ng konsepto, alalahanin at samantalahin ang bisa ng imahen at talinghaga. Anumang biswal ay di lamang madaling nakakaakit sa atensyon ng masa, ito rin ay maaaring makapukaw sa kanilang kritikal na damdamin at pananaw.

Halimbawa, sa paanong paraan kaya maaaring ihambing o itumbas ang kurakot at pasistang pangulo? Madalas, inihahambing ito sa mga hayop na tulad ng aso, baboy, bwitre, sawa, atbp. Madalas ding iwangis ito sa mga tauhang kilala sa katutubong mito, tulad ng aswang at manananggal. Maaari din namang gumamit ng bago at napapanahong mga talinghaga, tulad ng mga imaheng nauna nang umusbong sa pangmadlang midya halimbawa.

Anumang bagay na nasa paligid ay maaaring paghalawan ng inspirasyon.

2. GUMAWA NG STUDY.

Kapag may konsepto nang napagkasunduan, agad na gumawa ng study, sketch, o plano nang sa gayon ay mayroong magamit na gabay ang mga kasamang tulong-tulong na gagawa ng effigy.

Sa proseso ng pagbuo, maaaring mabago pa ang study. Sikaping mangalap ng mga puna at komento mula sa mga kasama. Wag mahiyang punahin ang mga bagay sa study na sa palagay mo ay gasgas na o mahina o walang bisa. Agad na i-edit o i-revise ang study o sketch hanggang sa tuluyang mapaunlad ito.

Narito ang isang halimbawa ng study ng effigy ni Noynoy Aquino. (Mula sa midfield.wordpress.com ang larawang ito.) Sa study na ito, si Noynoy ay itinulad sa isang madyikero sa layuning maipahiwatig sa madla ang kahungkagan ng mga pangako niya. Na tulad ng anumang magic trick, ang mga pangako ni Noynoy ay maaaring mapanghalina ngunit mapanlinlang.

3. SIGURADUHING MAY BADYET AT IHANDA ANG MATERYALES.

Sa panahon pa lamang ng pagpapalano at/o pagbuo ng konsepto, dapat ay napag-usapan at napagkasunduan na rin ang badyet, nang sa gayon ay makalap ang mga kasangkapan at materyales na gagamitin sa paggawa ng effigy. Hindi kinakailangang napakalaki ng magagastos sa pagbili ng mga materyales. Maaari namang gumamit ng mga recycleable na bagay. Tiyakin lamang na pulido at presentable ang pagkakagawa ng effigy.

Narito ang mga kasangkapan at materyales na karaniwang ginagamit sa paggawa ng effigy:

Putik (kung ang effigy na gagawin ay yari sa putik na hulmahan. Kung walang putik , maaari ka pa rin namang makalikha ng effigy gamit ang mga papel, karton, at pandikit.)

Mga lumang dyaryo, papel, at karton (kung paper mache ang gagawin)

Kawad o alambre (manipis at makapal)

Kawayan o mga dos-por-dos na kahoy (para sa frame o skeleton ng effigy)

Pako, martilyo, plais

Pandikit (white glue, wood glue)

Paper tape, masking tape

Gunting, cutter

Pintura (water-based)

Paintbrush (marami, para marami rin kayong makapagpinta)

Plastic wrap o film (optional)

Acrylic emulsion (na ipapahid o ipapatong sa yaring effigy para maging tumibay ito at maging water proof. Optional lamang ito.)

Blower o heat gun

4. PAGGAWA NG HULMAHAN

Ibabad ang putik sa tubig ng isa hanggang dalawang araw. Pigain at salain. Kung malambot na ito at flexible, ihulma ito batay sa nais na hugis (halimbawa, batay sa hugis ng mukha ni Noynoy.) Gawing eksaherado ang mga prominenteng katangian ng mukha—ilong, mata, bibig o labi, nunal kung meron, etc.)

Kapag bahagya na itong natuyo (mamasa-masa pa), maaari nang patungan ng mga ginupit na dyaryo o papel. Magpatong ng maraming layer gamit ang glue o pandikit. Simulan sa isang layer at agad na sundan ng ikalawang layer ng mga ginupit na papel. Dagdagan ng isa pang layer ng papel o dyaryo hanggang sa makuha ang nais na kapal. Patuyuin. Mapapadali ang pagpapatuyo kung gagamit ng blower o heat gun.

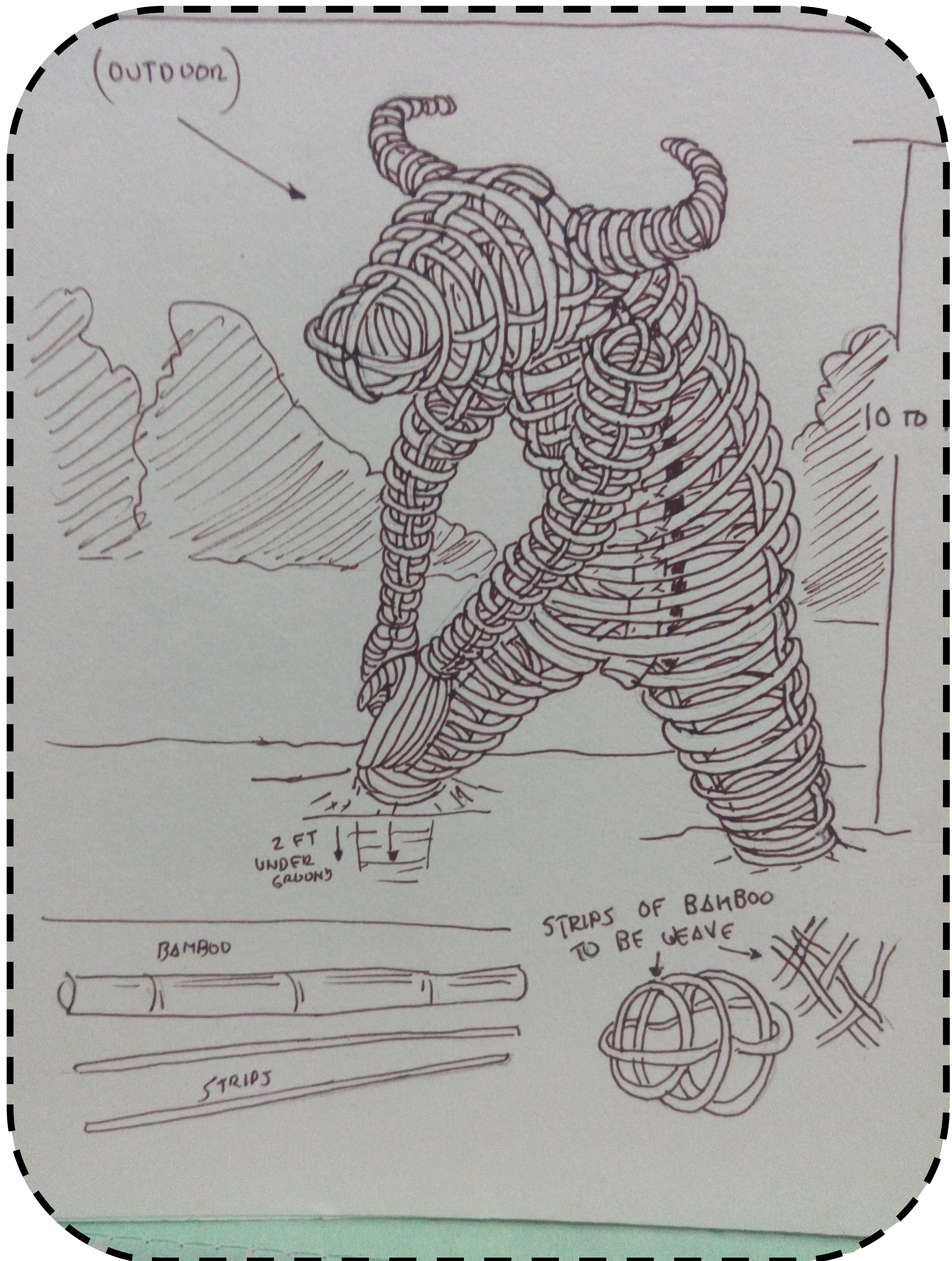
Kapag tuyo na, pinturahan ng puti ang paper mache. Ang kulay na ito ang magsisilbing base o base coat. Sa ganitong paraan, lilitaw at magmumukhang matingkad ang anumang kulay ng pintura na ipapatong pa rito.

Kapag tuyo na, tanggalin ang paper mache sa putik na hulmahan. At ipatong o i-install nang maayos sa katawan.

(Ang imaheng ginamit para dito ay mula sa http://www.untvweb.com/)

5. PAGGAWA NG KATAWAN (O SKELETON) GAMIT ANG KAWAYAN

Gamit ang kawayan at kahoy (mas maigi kung kawayan dahil mas flexible ito), gumawa ng skeleton o frame ayon sa disenyo ng effigy na inyong pinlano. Gamitin ang kawad bilang pambuhol at pang-sekyur sa mga dugtong (joint). Tingnan ang halimbawa:

Kung yari na ang skeleton, lagyan ito ng pabalat gamit ang karton o mga papel/ lumang dyaryo. (Mas maigi kung karton o chip board kasi mas malaking espasyo ang nasasakop nito.) Pagkatapos, patungan ito ng isa hanggang dalawang layer ng paper mache hanggang sa makuha ang kapal at tibay na kailangan. Pinturahan nang puti ang skeleton.

6. PINTURAHAN ANG MUKHA/ULO AT BUONG KATAWAN

Gumamit ng water-based na pintura (halimbawa, acrylic, latex, etc.) na pintura. Mas maigi kung water-based kasi madali itong kanawin at tubig lamang ang kinakailangang pampanipis rito. (Mas ligtas pa ito sa kalusugan, kung tutuusin.)

Hindi kinakailangan bumili ng sangkatutak na kulay ng pintura. Tiyakin lamang na mayroon kang 3 primaryang kulay—pula, asul, at di-law—na pwede mong paghalu-haluin at timplahin para makagawa ng iba pang kulay (sekundaryang kulay). Tiya-kin ring meron kang puti at itim na pintura na magagamit naman sa pag-basecoat (puti) at pagtitimpla o pag-aadjust ng hue at tint ng mga kulay na gagamitin.

Kapag nayari nang pinturahan ang effigy, pahiran ito ng isa hanggang dalawang layer ng acrylic emulsion para tumibay at maprotektahan mula sa tubig o ulan.

(Ang colorwheel ay mula rito: www.dam-photo.com/. Samantala ang color theory sa sunod na pahina ay mula rito: /www.flowersfordreams.com)

COLOR

QUICK REFERENCE SH

SUBTRACTIVE

CREATED WITH INK;
START WITH WHITE, ADD COLOR.
CMYK

CMYK

COLOR TYPES

PRIMARY

SECONDARY

TERTIARY

COMPLEMENTARY

ANALOGOUS

MEANINGS

INTENSE. FIRE & BLOOD.
ENERGY, WAR, DANGER, LOVE
PASSIONATE, STRONG.

ROYALTY, POWER.
NOBILITY, WEALTH, AMBITION
DIGNIFIED, MYSTERIOUS.

SKY, SEA.
DEPTH, STABILITY, TRUST
MASCULINE, TRANQUIL.

SUNSHINE, JOY.
CHEERFULNESS, INTELLECT, ENERGY
ATTENTION-GETTER.

NATURE, GROWTH.
FERTILITY, FRESHNESS, HEALING
SAFETY, MONEY.

WARM, STIMULATING.
ENTHUSIASM, HAPPINESS, SUCCESS
CREATIVE, AUTUMN.

THEORY
IEET FOR DESIGNERS

ADDITIVE

CREATED WITH LIGHT;
START WITH BLACK, ADD COLOR.
RGB

COLOR RELATIONSHIPS

MONOCHROMATIC

COMPLEMENTARY

SPLIT COMPLEMENTARY

DOUBLE COMPLEMENTARY

ANALOGOUS

TRIAD

TERMS

CHROMA: How pure a hue is in relation to gray

SATURATION: The degree of purity of a hue

INTENSITY: The brightness or dullness of a hue

LUMINANCE/VALUE: A measure of the amount of light reflected from a hue

SHADE: A hue produced by the addition of black

TINT: A hue produced by the addition of white

*designed by Paper Leaf Design, with thanks & credit to worqx.com & color-wh

Mahalagang paalala: Wag kaligtaang maglunsad ng pagtatasa pagkatapos gumawa ng effigy para matukoy natin ang ating mga kahinaan at ang mga bagay na pwede pa nating paunlarin. :-)